

ODHOD ZASTOPSTEV IZ LONDONA
KONEC STAVK V AMERIKI
UGODNA OCENA USPEHOV

LONDON, 19. februarja. — Poročevalska agencija «International News Service» javlja, da je odpotoval z letalom v Združene države Edvard Stettinius, vodja ameriške delegacije na glavni skupščini ZN. Obenem je odpotovalo tudi njegovo spremstvo. Tej skupini se je pridružila tudi Eleanor Rooseveltova.

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA IZROČITEV HORTHYJA

Beograd, 19. februarja
Jugoslovanska poročevalska agencija «Tanjug» je po «Rustur» sporočila, da je jugoslovanska komisija za vojne zločince v večer objavljenem poročilu zahtevala izročitev bivšega madžarskega regenta admirala Miklósa Horthyja, bivšega madžarskega notranjega ministra Ferencza Sleserja Keersgosta ter sedmih madžarskih generalov, da bi jih sodili kot vojne zločince. Iz poročila jugoslovanske komisije izhaja, da so madžarske sile odpravljale iz jugoslovanskega zasedbenega področja v taborišča smrti na Poljskem in Ukrajini nad 25.000 oseb, večinoma Židov.

GEORGE B. SHAW ČASTNI MEŠČAN DUBLINA

Dublin, 19. februarja
George Bernard Shaw pravi v svojem pismu, s katerim jo sprejeli častni meščanji Dublina: «Po vsej stvari sem prepričan, da postane častni meščan njegova rojstna mesta. Doslej sem odlikan pri nagradah tujeje. Samo Dublin ima pravico, ker ga ljubijo svojci srčni prebivalci, in sedanjost ni noben nikdar zapustiti».

ANGLIJA ODGOVARJA JUGOSLAVIJI
Prisotnost poljskih čet v Italiji

LONDON, 19. februarja. — Britansko zunanje ministrstvo je izročilo tajništvo Združenih narodov odgovor na jugoslovanske protestne izjave o delovanju poljske armade generala Andersa v Italiji, katero je predložil sovjetski zastopnik v Varnostnem svetu. Besedilo odgovora so izročili tudi članom Varnostnega sveta.

V odgovoru na protest jugoslovanske vlade, ki da se poljske čete pomikajo proti italijansko-jugoslovanski meji, izraža britanska vlada svoje veliko zadržanje nad nezadovoljnim načinom, kako je bilo upravljanje stavljeno. Ker so med obema vlada, jugoslovanska in britanska, redni diplomatski stiki, bi bilo po vseh običajih suverene države pričakovati, da bi jugoslovanska vlada sama predložila protest neposredno britanski vladi, ne da bi se pri tem poslužila posredništva sovjetske vlade.

Odgovor britanske vlade vsebuje energične izjave, s katerimi zavira jugoslovanske obtožbe o razmetitvi poljskih sil v Italiji, ki naj bi po jugoslovanskem mnenju bila sovražna napetost proti Jugoslaviji. Trditve jugoslovanskega poslanca označuje odgovor za izrazito takratnega značaja, da vodijo do popolne zmotne ter so razen tega tudi neresnične.

Britanski odgovor izraža zaupanje, da jugoslovanska vlada ni predhodno nikdar protestovala. Če bi jugoslovanska vlada ne bila zadovoljna z britanskim odgovorom, bi se mogla sama poslužiti pravice vsake članice ustanove Združenih narodov in predložiti zadevo Varnostnemu svetu. Upravičeno pa so jugoslovanske napotke preko Sovjetske zveze predložili Varnostnemu svetu s presenetljivo trditvijo, da resno opira mir.

Jugoslovanske trditve, da bi se poljske sile pod britanskim vrhovnim poveljstvom stotno pomikale proti jugoslovanski meji, označuje odgovor za take, da vodijo v zmotno.

Poljske sile so razmešene na velikem prostoru v mnogih oddelkih v južni Italiji. V severnem predelu, katerega jugoslovanska vlada odklanja v svoj protest, ni nobene teh enot, temveč samo poljske straže. Ko ta stacija ne bo več potrebna, bodo te sile umaknili v jugoslovanski smeri.

Britanski odgovor pravi na koncu, da ni res, da bi poljske sile nameravale mobilizirati jugoslovanske sile, ki so sovranski Titovemu režimu, medtem ko se zdi zatiranje, da Poljaki v Italiji gmotno podpirajo jugoslovanske begunce, eutemeljeno na čenčarih.

OB OBALI TEMZE

Siroka obala ob Temzi v Londonu je važna prometna zveza za krajevni promet. Palača z uro je poslopje petrolejske družbe inženirskega Shella.

Odstop belgijske vlade
Izidi nedeljskih volitev

BRUSELJ, 19. februarja. — Bruseljska radijska postaja je javila, da je ministrski predsednik Achille von Acker po seji vlade, na kateri so razpravljali o izidu nedeljskih volitev, podal odstop svoje vlade kraljevemu regentu princu Karlu. Princ ga je naprosil, naj začasno še vodi vladne posle.

Regent princ Karl je po posvetovanju s predsednikom belgijskega zbora in senata prošil voditelja katoliške stranke Augusta de Schryverja, ki je naklonjen kralju Leopoldu, da preuči možnost sestave nove belgijske vlade.

Reuter pripominja, da to ne pomeni, da bi Schryverju poverili s tem še sestavo nove vlade.

Po izidu volitev je videti, da so krščanski socialci, socialisti in komunisti ojačali svoje položaje v belgijskem parlamentu. Njihov napredok gre predvsem na račun liberalcev. Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo naslednje uradne podatke o izidu volitev: krščanski socialci 92 sedežev (večina v poslanski zbornici znaša 102 sedežev); socialisti 69 sedežev, Komunisti 23 sedežev in liberalna 17 sedežev. Nedavno ustanovljena stranka demokratične enotnosti si je zagotovila samo en sedež v poslanski zbornici. Katoliška stranka podpira vrnitev kralja Leopolda.

Ob tej priliki je govoril tudi o francoskem stališču do Nemčije. Francija je pripravljena prispevati svoj delež. Nemčiji je treba naložiti tri milijarde, ki jih mora plačati v treh letih. Če Nemčija ne bo plačala, bo Francija prisiljena vzeti vso Nemčijo v last. To bi pomenilo, da bi Nemčija postala del francoskega imperija.

Tajni konzistorij
Potrditev 32 novih kardinalov

ranil se je pred 9.30 uro zbralo 27 dosedanjih kardinalov, ki so poudarili papeža, ki je vstopil v spremstvo svojega dvora. Po izvršenih uvodnih ceremonijah je v sprejemno zapustil dvorano: Papež je po opravljenih molitvah imenoval novega komornika svetega kolegija kardinala Tedeschinija, ki je stopil na mesto kardinala Fumasonija. Nato je imel govor, v katerem se je spomnil umrlih kardinalov. Med drugim je dejal: «Molimo, da bi človeštvo spet zasijal pravi mir. Dolgo časa smo mislili na imenovanje novih kardinalov, zdaj jih imenujemo tem rajše, ker vemo, da so zaslužni moške za katoliško cerkev in svojo domovino. Ker smo zdaj prvi v zgodovini imenovali kardinala iz vseh petih delov sveta, smo s tem ponovno pokazali na vesoljnost katoliške cerkve. »Po končanem govoru je papež prebral imena novimenovalih kardinalov.

S tem je bil konzistorij odprt. Vodji ceremonije so izročili listine in odluke o imenovanju novih kardinalov, konzistorij pa je nadaljeval delo. Dodeljiti naslovni škofij je sledilo imenovanje novih škofov od zadnjega konzistorija. Kardinali so nato omenili zadevo o kanonizaciji nekaterih blaženih. Kardinali so pristali, da predlože gornjo zadevo na javnem konzistoriju v četrtek. Po prošnji za podelitev palijske palje papeževim blagoslavlju je konzistorij delo zaključil. Papež se je umaknil v svoje prostore.

Britanski veleposlanik v Kairou
London, 19. februarja
Imenovala je britanska veleposlanika v Kairou bivšega namestnika Ernesta Bevinja v zunanjem ministrstvu svetov, sira Ronalda Campbellja. Na tem mestu je nasledil lorda Killearna, ki je postal poseben komisar jugovzhodne Azije in bo preuči ter stori potrebne ukrepe v sedanjem kritičnem prehranjevalnem položaju teh dežel. Campbell je bil nasledil v svojstvu ministra Gladwyna Jebba od tajništva Združenih narodov.

POSPEŠITEV IZVOZA
Washington, 19. februarja
Zvezna komisija za mednarodni trgovino je naročila železnim, naj dajo prednost viškom, ki prevažajo žito ter najne življenjske potrebščine, ki so namenjene za izvoz.

Ta odredba bo stopila v veljavo 21. februarja in bo zapadla 30. junija. Odstredba omenjene komisije pravi, da vlada v vseh delih sveta stiska, ki zahteva takojšnje ukrepe.

Poleg poljške žito, bodo imele prednost poljske ostali žitarice, mesa in jajla, kakor tudi prevoz semen, ki so jih po načrtu določili za pomoč tujini.

OBLEKA ZA EVROPO
Washington, 19. februarja
Pri zbiranju, ki je trajalo šest mesecev, so prebivalci New Yorka zbrali skoraj 1250 ton oblek, devet milijonov posteljnina. Podatke je objavil v soboto predsednik odbora za pomoč Evropi, znani graditelj ladij Henry Kaiser. Z zbiranjem bodo še nadaljevali.

BRITANSKI VELEPOSLANIK V KAIROU
London, 19. februarja
Imenovala je britanska veleposlanika v Kairou bivšega namestnika Ernesta Bevinja v zunanjem ministrstvu svetov, sira Ronalda Campbellja. Na tem mestu je nasledil lorda Killearna, ki je postal poseben komisar jugovzhodne Azije in bo preuči ter stori potrebne ukrepe v sedanjem kritičnem prehranjevalnem položaju teh dežel. Campbell je bil nasledil v svojstvu ministra Gladwyna Jebba od tajništva Združenih narodov.

Osrednja uprava za Nemčijo
Francija ugovarja

LONDON, 19. februarja. — Uradne vesti iz Washingtona potrjujejo, da je ameriški zunanji minister James Byrnes poslal francoskemu zunanemu ministru posebno poslanico, v kateri zahteva, da Francija prenašajo na protokoli ustanovitve osrednje uprave za zasedeno Nemčijo. Francoski stališče zahteva posebno določbo za Porurje in Porenje, katero bi zavezniške vlade dale pred uvedbo osrednje uprave v Nemčiji.

Zahtevo francoskega zunanjega ministrstva je podprl v svojem nedavnem govoru tudi voditelj francoskih komunistov Maurice Thorez. Po njegovih besedah, če francoski narod internacionalizacijo Porurja, preden bodo uvedli osrednjo upravo v Nemčiji. Ko je govoril rudarjem, je dejal, da Francija ne sme omogočiti Nemčiji začeti novo vojno. «Francija ne sme biti vsega tega iz koristiljubnih namenov, temveč zaradi varnosti vsega sveta».

Thorez zahteva razen tega popolno varnost in zaščito francoske vzhodne meje. «Moramo dobiti reparacije. Nemčija je odgovorna za naše ruševine in bo morala dobavljati premog, les, stroje in živino, ki nam jo je pokradla. Morala nam bo vrniti toliko, kolikor nam je povzročila škodo».

Član ameriške delegacije na glavni skupščini ZN Tom Conally je prišel s letalom iz Frankfurt v Berlin. Na tiskovni konferenci je med drugim izjavil:

«Mnogo napadnih vesti so razširili v Združenih državah o prehranjenosti v Nemčiji. Svojo izjavo je pojasnil, da da noče trditi, da ima v Nemčiji vsak svoj obrok kruha, vendar pa poudarja, da tega ni mogoče niti v Veliki Britaniji niti v Združenih državah. O usodi Porurja je rekel, da tega ne bo mogoče urediti pred mirovno konferenco. O prisotnosti ameriških čet v Nemčiji je izjavil, da bodo ostale tako dolgo na svojih mestih, dokler ne bodo Združene države izpolnile prezetih obveznosti. Izpraznjeni Nemčiji naj bi nastopila istočasno po vseh zavezniških deželah, ko bo prišel trenutek za to».

Eleanora Roosevelt
za podporo osvobojenih dežel

Nemčijo je obiskala tudi Eleanora Roosevelt, članica zastopstva Združenih držav v Gospodarskem in socialnem svetu ZN. Po kratkem bivanju v Berlinu, se je vrnila v Anglijo, odkoder je odpotovala preko Dublina v Združene države. V Dublino so jo obiskali irski ministri predstavniki ameriškega kluba ameriškega Rdečega križa je govorila o vrstih, ki jih je dobila pri tridenem obisku Berlina. Ni videla pravega znaka pomirjenja, Nemški otroci so videli v dobrem stanju ter so v nekaterih primerih celo v bolnišnici ali v Angliji.

Poročilo pravi, da je obiskala po svojem prihodu taborišče za begunce, kroške Rdečega križa in slobodne zgodovinske zanimivosti berlinskega področja.

V razgovoru z ameriškim vojakom je gospa Rooseveltova izrazila svoje mnenje, da bi naj sodelovali s sovjetskimi četami: «Potrditi se moramo razumeti rusko menališče, ki je popolnoma drugačno kot naša. Globoko so zatrpani v svoj način mišljenja in ako ne bomo pokazali enakega prepričanja, nas ne bodo razumeli».

Na razgovoru, pri katerem je bilo približno šestdeset novinarjev, je uprabila, ali je po njihovem mnenju nemško ljudstvo je prešlo z nacionalističnim mentaliteti. Po poročilu agencije «United Press» je približno 40 dopisnikov odgovorilo pritrdilno. Gospa Rooseveltova je izjavila, da se ustroj vse Evrope majo in da se morajo Nemci zavedati svoje krivde. O dobavi živil in drugega blaga Nemčiji je izjavila, da bi bilo potrebno predvsem misliti na osvobodene države, katere je Nemčija dolgo vrsto let izkoriščala. «Vse živilske dobave, ki prispejo v Evropo, bi morale iti v prvi vrsti v te države».

Ob zaključku je izjavila, da se popolnoma strinja s izjavo svojega pokojnega soproga, da bi morali zagotoviti, da se bo Nemčija bavila samo s svojimi notranjimi zadevami, tako da se ne bi mogla več povzeti obnovi svoje vojaške moči.

Sprejem „dobrih nacistov“
v nemško komunistično stranko

Po poročilu agencije «International News Service» je komunistično glasilo «Deutsche Volkszeitung» zahtevalo popolno odstranitev reakcije in fašizma v Nemčiji. Po mnenju tega lista samo na sovjetskem zasedenem področju odstranjuje nacistične voditelje, medtem ko v drugih zasedenih področjih «fašistični reakcionariji krogi dobivajo podporo visokih finančnih krogov ter velikih posestnikov, ki skušajo rešiti temelje nemškega imperializma».

Fritz Sperling, tajnik nemške komunistične stranke, je izjavil, da bodo dovolili «splošnim nacistom» vstop v komunistično stranko, če bodo hoteli sodelovati pri obnovi Nemčije. Neki bavarski komunistični voditelj je zavrnil trditve, da bi bila komunistična stranka pod vplivom, ki izvira iz sovjetskega zasedbenega področja.

Londona radijska družba javlja, da so oblasti na angleškem zasedbenem področju v Nemčiji oddale meseca januarja več kot deset tisoč bivših članov nacistične stranke iz javnih in zasebnih listov. Odkaz so angleške čete prišle na to področje, so opustili še več kot 80.000 bivših nacistov iz raznih listov.

Ameriške vojaške oblasti so prepovedale ameriškim civilnim uradnikom poročati Nemke.

Pomen delavskih sindikatov

Berlinske sindikate bodo uredili po novih pravilih, ki jih bo izdelal izvirni odbor desetih članov. Pravilnik bo morala sprejeti skupščina poklicnih in obrtnih zvez in zavezniški nadzorstveni svet v Berlinu. V izvirnem odboru je deset članov, katere je izvolil v svoje srede tridesetlanski odbor izvirni odbor sindikatov članov. Med njimi je 14 komunistov, 13 socialistov in 3 krščanski socialci; med njimi je pet žensk. Berlinski sindikati imajo 300.000 članov.

«Reuters» poroča, da se nemško sindikalno gibanje počasi razvija. Obisk sira Walterja Citrina, glavnega tajnika kongresa britanskih Trade Unionov in voditelja svetovne sindikalne zveze, je znak za važnost, katero pripisuje mednarodna strokovna zveza nemškemu gibanju. «V Berlinu, ki šteje tri milijone prebivalcev, je 300.000 članov zelo malo». Znatnemu številu delavcev so prepovedali vpis v sindikate, ker so bili aktivni člani nacistične stranke. Ta položaj ne sme trajati večno.

Odškodnina Židom

Bavarska vlada je objavila, da je določila dva milijona mark kot odškodnino Židom, ki bodo mogli dokazati, da so plačali dodatne kazni po umoru nemškega diplomatskega uradnika Ernesta von Rathja, ki ga je leta 1938 v Parizu ubil mladi poljski žid Herschel Grynszpan. Določena vsota odgovarja samo majhnemu delu ogromne vsote, katero so morali Židje plačati zaradi umora.

Tedaj so nacisti kot povračilo za umor izvedli tudi velike pogrome proti Židom.

ZAPISKI
BRAZIL

Druga decembra so izvolili tuji kongres. Novi predsednik bo vladal z dekreti, dokler ne bo narodno predstavništvo sprejelo nove ustave in se razdelilo na dva doma. General Dutra je svetčano obljubil, da bo sprejel novo ustavo «v vsemih točkah».

Narodna demokratska zveza pravi, da je zmaga generala Dutre pomenila zmago «Vargasovega upravnega stroja» (t. j. uprave, ki ni niti levčarska niti desničarska, temveč popolnoma osebna). Odnosni med Dutro in Vargasom so še zelo nejasni. Gotovo pa je, da je pri volitvah uspel predvsem zaradi tega, ker socialistična stranka ni imela svojega kandidata ter se je v zadnjem trenutku odločila za generala Dutro. Socialisti so bili včasih znani pod imenom «Querebristas». Ker pa je najbolj zanimivo, da je dejstvo, da so za generala Dutro glasovali istočasno s levčarski tudi akrajni desničarji. Le-ti se imenujejo «Integralistas» ter imajo precej pristašev med nemškimi prebivalstvom južne brazilske države Santa Catarina. Ti akrajni desničarji so se odločili, da podpre generala Dutro, ker je njegov protikandidat general Gomes odklonil, da bi pristal na njihove protikomunistične zahteve. Ker pa je tudi katoliška duhovščina nerazpoložena proti komunistem, se je odločila, da podpira kandidatura generala Dutre. Vpliv cerkve je posebej močan v notranjosti Brazila.

Na ta način je general Dutra bil izvoljen s pomočjo bivših sodelavcev diktatorja Vargasa. Socialisti ter akrajni desničarji. General Dutra se je zavezal, da bo preprečil prepad med avtoritativnim režimom ter predstavniškim vladom, ki ji naseljuje. Če mu bo uspelo, je upravljanje, ki ga lahko deloma razjani sedanjí položaj v parlamentu.

V narodni skupščini so zastopane štiri izmed 11 strank, ki so nastopile na volitvah. Njihova moč v spodnji zbornici je razdeljena približno takole: socialisti demokrati 40%, narodna demokratska zveza 35%, laburisti 10% in komunisti 15%.

Ta slika je nekaj čisto novega v brazilske politiki. Se zelo nejasno pa je, če so se nove stranke zares odločile, da gredo po svojih potih in ne več po potih «personalizma», t. j. osebnega vpliva posameznikov. Uspah komunistične stranke dokazuje nasprotno, kajti v velikih meri — če ne celo popolnoma — zaradi ob osebnega vpliva Luísa Carlosa Prestesa, ki je postal zdej prvi brazilski komunistični senator.

Bivši diktator Vargas bo sedel v novem senatu kot predstavnik socialne demokratske stranke za Rio Grande do Sul. Tudi večje število njegovih najbližjih sodelavcev je prišlo v novi kongres na listi socialne demokratske stranke. Vargas je zdej spet v politiki kot zastopnik socialne demokratske stranke, obenem pa tudi kot priznani voditelj laburistične stranke, Poljska pa verjetno zlit obe stranki v eno samo.

Proti Vargasu pa bodo nastopali njegovi stari sovražniki, ki so bili izvoljeni na listi narodne demokratske zveze. Brigadir Gomes, ki je bil njihov kandidat, je po neuspehu opustil politiko in šel nazaj v vojsko. Poznavalci trdijo, da je Gomes «značilni predstavnik liberalizma, kakor so ga poznali v Angliji v časih Gladstonea». Njegova stranka se je borila pod demokratskimi parolami; zahtevala je volitve, v katere se vlada ne bi smela mešati. Stranka je sleer izgubila predsedniško mesto, pač pa je dobila tretjino vseh glasov v narodnem predstavništvu. Njeni predstavniki so stari in znani politiki. Zdej je govorilo, da bodo razšli iz opozicije, ki naj postane «straža demokracije».

Vojaka, ki je odstavila diktatorja Vargasa, ter mornarica in letalstvo, so nasprotni akrajni levčarskim vplivom na vlado. Pravijo, da bo usoda vlade generala Dutre zavladala veliko od zadržanja vojske.

POTOVANJE V TUJINO
ZA POSLOVNE LJUDI

Washington, 19. februarja
Po sporazumu med trgovskim, zunanjim ministrom ter ministrom za vojsko, bodo četrtino dovoljeni, ki jih je izdal minister za vojsko civilistom za potovanja v določene predele, po znaku, železnici in morju, podprli poslovnim ljudem.

Tajnik ministrstva za trgovino Schindler je izjavil, da bodo dali prednost listini poslovnim ljudem, katerih potovanja bodo koristila potovanju izvoza in uvoza, povečala zaposlitev delovnih moči v Združenih državah, ki bodo pospešile polnjenje materiala in drugega potrebne blaga in bodo olajšala trgovske zveze z ameriškim podjetji, ki so najvažnejša za prodajo svojih proizvodov tujim državam.

Bavarski statistični urad javlja, da je zaradi zavezniških letalskih napadov na Bavarskem porušeni ali poškodovanih 236.000 hiš. Škoda celotno na dve milijardi mark.

Budišin, glavno mesto lužiskih Srbou

Na poti iz Prage preko obmejnega industrijskega mesta Slukov v glavno mesto Lužice, Budišin, videti na prvi pogled, da so vasi ostale nepoškodovane, medtem ko je dobro polovico Budišina vojna uničila. Za to mesto so se bili srditi boji. Sovjeti so ga izgubili dvakrat in šele tretjič je ostal stalno v njihoveh rokah. Največji boj se je bil v bližini glavnega kolodvora, kjer se je zdel leži več kot 200 uničenih tankov. Tudi v vseh ulicah vidite sledove težkih bojev. Ulice so očistili, hile v glavnem popravili in na križiščih stoji moški in ženski stražniki, ki uravnavajo živahen promet. V mesecu juniju lanskega leta so vabili po ulicah letaki, ki so naznaili ljudstvu: «To je zakrilni Hitler. Tudi zdaj so ti letaki izgubljeni, v svojem brezumno besu so jih Nemci razgrnili. Preko ulice so zapeli ogromne rdeče rjuhe z raznimi protifašističnimi gesli. Vsi so precejšnji višini, da bi jih Nemci, ki so ostali še vedno nerazpoloženi do novih gospodarjev, ne mogli uničiti.

Zelo žalosten je pogled na črnske doma, katerega so pri letalskem napadu popolnoma uničili. Bila je to močvirna zgradba, ki so jo lužiski Slovenci postavili na največji in širši dom bi bil središčni evropski kulturnega življenja: tiskarna, knjižnica, etnografski in zgodovinski muzej, stalnostna dvorana in sedež različnih lužiskih društev so namili prostor v tem domu. Danes ravniki lužiki narod nima sredstev, da bi si zgradil tako potrebno kulturno središče.

Upravno je osemleži Lužice razdeljeno na 6 žup, katere vodijo okrajni načelniki. Toda samo v mestu Budišinu je okrajni načelnik lužiski Srb dr. Číž, ki je prišel na svoj položaj iz koncentracijskega taborišča. Vse druge lužiske izobražence so poslali v koncentracijske taborišča. Vse druge lužiske izobražence so poslali v koncentracijske taborišča. Njegov položaj ni lahek.

Nemci so navidezno postali demokrati, toda kjer le morejo, obdolžujejo Srbe celo fašizma.

Budišin ima danes približno 35.000 prebivalcev, od teh je preko 10.000 lužiskih Srbou.

Nemci dobro vedo, kaj pomeni Budišin za lužisko kulturno življenje in zato na brezobzirni način delujejo proti vsemu, kar je lužisko. Obljubljali so jim šole, a do danes nima narod, ki šteje preko pol milijona ljudi, niti ene šole. V času vojne je nemški nacizem razmetel lužisko izobraženstvo po vseh krajih Nemčije, mnogo jih je v nemških uniformah ali v vojsnem ujetništvu v različnih taboriščih. Taborišča imajo svojo samoupravo in zavezniški samo nadzorujejo ta taborišča. Torej tudi v teh primerih odločujejo Nemci in zlasti lužisko inteligenco zadržujejo in je ne puščajo domov.

V Budišinu so ljudje, kar vsakega tujca zelo preseneča, razmeroma dobro občešni, tu pa tam ima marksistično nemško vojaško uniformo, predelano v civilno obleko, toda na splošno je videti, da žive v dobrih razmerah. V gostinlah lahko dobite izborno koeilo, ki pa ni mnogo dražje niti za tiste, ki nima šivilskih nakaznic. V gostini juhi vas začudi množina rila, katerega v večini evropskih držav niso videli že leta. Piva je povsod dovolj, kolikor si ga kdo poži.

Srbsko kulturno življenje je osredotočeno v srbski Matiji, ki je spet začela izdajati srbske knjige. Njena največja skrb je, da čimprej odpre srbske šole. «Domovina združuje» dva društva, katerih je okoli sedemdeset. Podružnice «Domovine» so razširjene po vsej Lužici, kjer zapošlujejo približno 110 uradnikov. Lužiski Srbi se na vsi načine branijo nemstva ki so na vsi načine brezobzirne. Njih število raste z dotokom novih naseljenecv iz drugih krajev. Lužiski Srbi pa ostajajo sami — celo danes.

JULIJSKA KRAJINA

Govor polk. Robertsona na učiteljskem kongresu

Danes dopoldne je polkovnik H. P. P. Robertson pozdravil v dvorani na glavnem stanu ZVU v Trstu učitelje in profesorje iz Julijske krajine, ki so se zbrali na sestanek ter jim želeli uspeh pri zelo važnem delu, ki jih čaka, to je prevzgoja mladine.

Polkovnik Robertson je rekel: «Mogoče se bo zdelo komu čudno, da so se v tako napetem in pričakovanju polnem trenutku, kakor je sedanj, zbrali učitelji vseh stopenj na sestanku, kjer bodo razpravljali o pedagoških in šolskih vprašanjih. To je videti čudno, pa vendar ni. V tem zborovanju vidim dejanje pogauma, dejanje vere, dejanje potrditve duhovnih in intelektualnih vrednot in tudi dejanje razumovanja enega izmed velikih vprašanj, ki ga mora rešiti povojna doba, to je vprašanje prevzgoje mladine.

Na didaktično pedagoškem kongresu so udeleženi učitelji Julijske krajine, ki je pod upravo Zavezniške vojske uravna. Navašč je tudi našel na vseh poji pri zavezniški komisiji za Italijo, podpolkovnik C. V. Washburne, in na šolskih in vojaških oddelkih 13. armadskega zbora, podpolkovnik C. B. Baxter; oba bosta imela predavanja o vzgoji v Združenih državah in Angliji, ki ju udeleženci pričakujejo z živim zanimanjem.

«Samo dejstva» za komisijo namestnikov
Trst, 10. februarja
«Ne vem, kdaj bo v Trstu prišla komisija opodsenec zunanjih ministrov zavezniških vlad, ki je izjavila na včerajšnji tiskovni konferenci vršilec dolžnosti višjega častnika za civilne zadeve polkovnik H. P. P. Robertson. «Trst je trenutno mesto», je nadaljeval polkovnik, «kjer kroži preveč govoric. Žel bi, da bi prebivalstvo ohranilo mir. Vsem slojem prebivalstva bo dana možnost, da izrazijo svoje stališče. Med tem časom bo ZVU vladala nepristransko kot doslej. Kar zadeva opodsenec zavezniške komisije, jim bom predložil samo dejstva.»

Kanalski dogodek pred sodiščem

General Bryant E. Moore, poveljnik 88. ameriške pehotne divizije, je včeraj objavil, da se bo v petek 22. februarja ob pol desetih jutraj začela na glavnem stanu 88. divizije v ulici Crispi razprava proti vojaku Carmelu P. Santiagu zaradi napada in umora dveh civilistov v Kanalu 31. januarja. Obtožen je prekršil 81. 20. vojaškega zakonika.

Uradno poročilo dodaja, da bodo na razpravo povabili tudi dopisnike krajevnih časopisov. Zaradi omejenega prostora v razpravi dvorani, bodo lahko razpravi prisostvovali samo tisti, ki bodo imeli posebno dovoljenje.

Konec stavke

Milano, 19. februarja
Narodna zveza Zavarovalnih nametencev poroča, da so po desetmesečnem sporazumu z Narodno družbo med zavarovalnimi podjetji za izenačenje plač, pričeli spet z delom, ki so ga prekinili 4. februarja z objavo stavke.

Avstrijska vlada misli v tem letu izdelati 100.000 radijskih aparatov, ki jih bodo izvozili, da bodo dobili potrebne valute za nakup surovcev, strojev in potrebnih surovin. Preučujejo tudi načrt za izdelavo drugih luksuznih predmetov za izvoz. Tovarne na sovjetskem naselbenem področju proizvajajo v glavnem za izvoz v Sovjetsko zvezo.

Za 80.000 rudarjev proti Belgiji Italijo. Ker pa Italija trenutno ne razpolaga s takimi števili izvežanih rudarjev, ne bo mogla ustreči belgijski želji. Doslej je odpotovala prva skupina 2.000 rudarjev, medtem ko se pripravlja na pot druga skupina, v kateri bo približno 800 rudarjev iz Lombardije. Delovni pogoji za tuje rudarje so isti kot za belgijske.

Poljska proizvodnja premoga je porasla od aprila do septembra 1945 od 933.000 ton na 2.457.000 ton ali za 188 odstotkov.

Posiljke zelenjave v vrednosti 1 milijona avstrijskih funtov bo poslala Avstrija v Veliko Britanijo. Pripravili so suho zelje, krompir ter zelenjavo v skatlah.

Kanada je odobrila 60 milijonov dolarjev posojila za nakup kanadskega proizvodov v prihodnjih dveh letih.

Vsa strela z naša tekočega goriva je zapleten newjorski šupan William Odwyer, ker je osebe vladavce z 881 proti 487 glasovom odbilo predlog o zaključku stavke, ki je ohromila pristanišče. Uvedli bodo racionalizacijo goriva.

Ena od najhitrejših letal v vojni je usposobil letala tudi za povojni redni transportni promet. Letala, ki so med vojno oskrbovala s potrebnim materialom bojišča, so zdaj premeštili v civilno službo. Transportna letala postajajo v tem telemeo zemskim prometnim in transportnim sredstvom. Nedavno so z letali iz Londona prepežljali v Bruselj veliko poljiško radijskih aparatov. Shka prikazuje nakladanje zabojev z aparati na croydonskem letališču v Londonu.

E. WALLACE 13.

POTEPUH

Pustolovska zgodba

Medtem je Gustav že obrnil avto in se odpeljal z vso hitrostjo nazaj proti Littlebournu.

«Kaj si misliš, kaj ti je, kaj je rekel. Ostani ta tukaj; vrni se bom, da izvem kaj novega. Ima pri sebi neko deklico.

«Kaj misliš reče?» je vzkliknil radebrade, katerega je novica v resnici presenetila.

«Da, to stvar zelo zanima, vsaj za vas.

Loamer je bil nemiren. Njegova tovarila sta vedela, da za njegovim mirnim obzajem divja besnost.

«Ali je tukaj kakšno kršiče? Hotel bi obrniti.

«Hoče obrniti, kaj?» je rekel radebrade. Opazoval je kretanje iz leveste oddaljenosti. «Gustav pozna svoje opravilo, kaj ne?

«Kaj je pripovedoval o nekem dekletu?» je vprašal mali debeluhar. «Nikar mi ne vrni t. i. d. bi spregovoril kaj o dekletu,

T R S T

TISKOVNA KONFERENCA

Kdo dobiva pomoč ustanove UNRRA

Vprašanje zaseženih stanovanj - O hišah poškodovanih med vojno

V odsotnosti glavnega častnika za civilne zadeve, polkovnika Alfreda C. Bowmana, ki je trenutno na dopustu, je vodil včerajšnjo tiskovno konferenco njegov namestnik polkovnik H. P. P. Robertson. Glavna vprašanja, ki so jih obravnavali so se tikala pomanjkanja hiš v Julijski krajini in zasega stanovanj, ki so jih oblasti rekvirirale za žene in družine britanskih vojakov v Trstu.

Polkovnik Robertson je zbranim zastopnikom tiska povedal, da vojaške oblasti obzkušajo, da morajo zasedi stanovanja in je opomnil, da so vojaški ločenci od svojih družin zaradi vojne že več let; pojasnil je, da je Town Major preskrbel za ljudi, ki so jih zaradi tega izsili iz stanovanj v druga prebivališča, poleg tega pa jim bodo tudi pomagali pri selitvi.

Cela vrsta vprašanj o med vojno poškodovanih hišah je pokazala, da vojaščevalci niso znane zadeve ureditve Zavezniške vojske uprave; polkovnik Robertson je rekel, naj se vpraševalci seane in porazgovorijo s častniki ZVU, ki so za te stvari najbolj pristojni.

Neko drugo vprašanje se je nanašalo na popravilo neke zgradbe, in sicer pravi, da je tržaška univerza zvelič v najem vilo v ulici Romolo Gessi; za tehnično fakulteto, ZVU naj ukrepa, da bi vilo hitro popravili. Polkovnik Robertson je menil, da bi v vilo ravnali kako kot z javno zgradbo.

Pomoč ustanove UNRRA

Ustanova UNRRA podpira v Italiji različne nevladinske državljane, katerim daje podpore urad za brezdomce pri ZVU.

Stotnik J. A. Kellet, častnik oddelka za brezdomce pri Zavezniški vojski upravi, je odgovoril: «Zavezniška vojska uprava s pomočjo ustanove UNRRA izplačuje podpore pripadnikom nekaterih držav.

«Jugoslovanski državljani so lahko svobodno vrnejo v svojo državo, ako hočejo in njihove dobrostanje ustanove lahko skrbijo za, ako so potrebni pomoči. Če ne bodo ti nazaj v Jugoslavijo, jih lahko pošljemo v razne kraje v Italijo, kjer bodo dobili živč in streho. Zato je bilo doloceno, da ustanovi UNRRA v Julijski krajini ni treba podpirati Jugoslovancev ali Italijancev za ta namen.

Vrednost nemških RM

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

Kdaj bo Zavezniška vojska uprava uredila vprašanje o vrednosti nemških RM.

bruaru, ker ti izpiti niso izpiti za drugi semester, marveč so nadaljevanje decembrskih izpitov. Mnogi bivši partizanski študenti so pri decembrskih izpiti padli, ker so bili nezadostno pripravljeni.

Pristop v Barkovlje

Naslednje vprašanje je vabovalo pritožbo za ponovno otvoritev poti, ki vodi iz starega pristanišča (bivše pristanišče Viktorja Emanuela) proti vladutici v Barkovljah, da ne bo treba delavcem hoditi vzdolž pristanišča do drugih vhodov; vprašanje dodaja, da bi otvoritev te poti zahtevala le namestitve dveh stražnikov za nadzorstvo.

Polkovnik Robertson je odgovoril, da so vstop v pristanišče Viktorje Emanuela zapre vojaške oblasti in varnostnih razlogov v pristanišču in ker niso imele dovolj osebja, da bi stržile vse dohode in vstop v pristanišče. Zavezniški vojaški upravi vprašanje je odprtu te poti ni bilo predhodno predloženo. Ako bi se to zgodilo, bi mogla Zavezniška vojaška uprava v tej zadevi kaj ukreniti. Vprašanje pa bodo vse, kakor v polni meri upoštevati in upajo, da bodo mogli v kratkem objaviti rešitev, ali bo v bližnji bodočnosti dostop odprt ali ne.

P U L J

DELITEV KONDEMNIRANEGA MLEKA

19. februarja bodo začeli razdeljevati mleko poselnikom do danih živilskih nakazil za bolnišnice. Delovnih je 250 gr na osebo.

RACIONIRANJE KRUHA IN OSTALIH ŽIVIL - OBVESTILO POTROŠNIKOM

Obroke racioniranih živil, vključno s kruhi, je mogoče prejeti samo s predložitvijo živilske nakazilce pri prodajalci. Namen tega ukrepa je dvojen: 1) trgovce mora potrditi, da odrezki pripadajo živilski nakazilci, ki je bila pri njem predložen; 2) trgovce se mora poleg tega prepričati, da je predložena nakazila potrošnika pristna.

NAKAZILA MILA ZA ZAVARNIKOV UPORABO

Za navedene količine: zdravilne, lekarnarje in tabake so dali za to količino na razpolago dodatni obrok mila. Zadevne nakazilce je treba dvigniti pri trgovski zbornici do 20. t. m.

ARETACIJA TREH SUMLJIVCEV

Pred nekaj dnevi so aretirali v neki gostilni na ulici Mazzini tri sumljive osebe, ki so imele pri sebi 785.000 lir. Vse tri so odpeljali na policijo in jih zaslišali. Izjavili so, da so prišli iz področja B in da je eden dobil omenjeno vsto od nekoga znanca, da nakupi doloceno stvar. Izjave vseh treh niso bile enake in niso izbrpo pojasnile, odkod ven ta denar. Denar so zato zaplenili in ga naložili v hranilnici.

PRIJAVA POTREB KURIVA

Industrijske družbe, obrtnike, peke, bolnišnice, tovarniške menze in občinske kuhinje vabimo, da predložijo prijavo svojih potreb kuriva in v ta namen dvignejo odgovarjajoče tiskovine pri trgovski zbornici. Prijave je treba izpolniti v dveh izvodih do 24. t. m.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.

Dve novi slovenski brošuri

«Nastanek ameriške ustave» (zanimivo pisana istorija o rojstvu ameriške svobode z dodatkom: «Zakon pravice») s slikami, cena 5 lir.

«Vojlve v Združenih državah» (poljudni opis priprav za volitve ter svobode govora in tiska v Ameriki), s slikami, 32 strani, cena 5 lir.

dobite v "Centru za obvestila,"

Borzni trg št. 8

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle, si je gladih bika z rečavico na rali, se vem, kaj naj z njo naredimo.

«Vse to pot... ga zgrabite!» je rekel s poudarkom. «Dokle